

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Dr. OREST BUCEVSCI
Telefon 13-74

ACTUALITATE

— Aiurea și la noi —

Cu data de 16 August 1927, ziarul francez „Le Figaro” publică sub semnătura lui Georges Goyan, dela Academia franceză un interesant articol de conținut religios, intitulat „O pagină frumoasă din istoria Lorenei” având ca subtitlu „Reînvierea bisericilor”.

Din acest articol al lui Figaro, care nu este jurnal bisericesc, aflăm că războiul mondial a distrus în provincia Lorena nouăzeci biserici și a deteriorat trei sute douăzeci și nouă, care cu toată aparenta agonie spirituală ce se vede, că a zdruncinat chiar și elanul bisericii, în vremea scurtă de opt ani, sunt complet renovate. Meritul acestui minunat fapt istoric este, după cum ne spune dl Goyan, a canonicului Thouvenin, care a dat imboldul reclădirii, dar nu mai puțină parte din glorie revine lorenienilor, în cari s'a păstrat mult din spiritul vremilor, când „gazdele bunului Dumnezeu” se emulau în a dărui materia de zidit, obiecte prețioase și altele pentru lăcașurile Domnului.

Canonicul Thouvenin plecând dela cooperativele înființate pentru reclădirea căminurilor nimicite de urgia războiului, — fapt care a dat deplin rezultat — ajunge la crearea unei cooperative pentru reconstruirea lăcașurilor sfinte, căci nu era admisibil, ca sărăcia băracilor improvizate pentru a servi drept biserici, să întunece măreția caselor cochete, ce se ridicau.

Și ca munca începută să ducă cât de iute la izbândă s'a recurs la împrumut intern, numit „împrumutul bunului Dzeu” înaintea cărui n'au rămas pungile legate, ci și-au desfăcut baierile, atât particularii, vârsând obolul, cât și Statul, care a recu-

noscut pe Dumnezeu ca un „împrumutător autentic și solvabil”. Faptele izvorâte din religiozitatea lorenienilor era destulă acoperire a împrumutului.

După povestirea acestor fapte, autorul articolului amintit, invită pe cititori să-și reamintească tristele desbateri, din care a eșit acum douăzeci și trei ani legea separației, încheind cu cuvinte, cari însemnează fără îndoială o cotitură a spiritului francez spre viața religioasă: „Și veți conchide acum cu mine, că pagina din istoria Lorenei, ce v'am povestit, pagină la care și Statul, deși laic, a ținut, să colaboreze, a fost o strălucită revanșe a spiritualității franceze.”

Și ce memento minunat servesc cuvintele acestea la noi pentru aceia, cari cred, că în Franța, sora noastră mai mare, simțământul religios este cu totul dispărut. Nu e dispărut, ci precum ne arată „Le Figaro” e reîntinerit, dând dovezi strălucite de vitalitatea sa prin faptul restaurării numărului considerabil de biserici din Lorena, fapt socotit de „Le Figaro” ca o strălucită revanșe pentru lovitura, ce a suferit viața spirituală din Franța prin legea de separație, mai sus pomenită.

*

Se obișnuiește la noi a se lua pildă dela popoarele mai înaintate în cultură din occident, mai ales ne place să ne referim la frații noștri în latinitate, Francezii, de câte ori vrem să afirmăm ceva. De câte ori nu auzim spunându-se de către vre-un pretins intelectual, că lumea cultă a trecut de mult de epoca, în care domina religia, și că toți aceia, cari se mai țin de învechitele dogme ale bisericii, au scăpat trenul accelerat al progresului. Și ca afirmațiunea să apară întru toate categorică, ni se trânteste pilda Franței, care a pus de mult religia la loculei, scoțând-o total din preocupările Statului.

Da, este adevărat, că oficialitatea franceză s'a rupt de către biserică, prin așa zisa lege de separare, dar e adevărat și aceea, că prin desconsiderare și prin denegarea sprijinului oficial, biserica franceză n'a pierit: trăiește, și încă din puterile sale proprii, cum ne dovedește și faptul reclădirei bisericilor din Lorena...

Prin urmare, să nu uiți, stimabile frate, că de câte ori combați religia, aducând în sprijinul afirmației pilda fraților mai mari, Francezii, totdeauna falsifică stările de fapt, lăsându-te ademenit de o lege, care azi poate în multe "cercări" franceze e regretată și despre care academicianul francez de mai sus zice, că a luat ființă din „triste desbateri“, „bazate pe subtilități fără vlagă“. — Să nu uiți, că sufletul francez — și acesta impoartă nu oficialitatea, — se hrănește și azi din mana ineputabilă a religiei, simțindu-se bine în tradiția vieții religioasă din trecut, a cărui cadru, biserica, distrusă nu impoartă în ce chip, îl reface cu zor. Pilde că aceasta să aduci, ca tezaur dela frați, spre întărirea celor îndolnici, mai ales atunci, când ești îndrumător de mulțime, ori for menit să conduci tinerile vlăstare, cari acum mâneacă din bezna neștiinței către lumina binefăcătoare.

*

Dar mai e bună la ceva aceasta pagină strălucită din istoria Lorenei! Ardealul nostru, este o Lorenă a României. Aceleași nevoi și aici, ca și acolo. Precum lorenienii erau fără biserici până mai eri, așa și noi ardelenii am fost lăsați fără lăcașuri de închinare de către stăpânitorii noștri din trecut. Avem o mulțime de sate fără biserici, ori cu biserici, cari nu mai corespund cu cerințele vieții moderne de azi, dar lipsa de biserici se pare mai accentuată la orașe, unde în trecut era oprită cu desăvârșire clădirea. Ce e drept am început și noi ceva pentru înlăturarea acestui neajuns, dar se progresează cu multă încetineală.

Pentru ce nu urmăm și aci pilda Francezilor, căci doar atât de mult îi imităm în toate manifestațiunile lor? Pentru ce nu înființăm cooperative după modelul francez pentru ridicarea de lăcașuri de închinare trebuincioase, în cari să ne vărsăm obolul fiecare în raport cu capacitatea materială,

și să zorim munca? Pentru ce nu o facem aceasta, căci atunci ne-am arăta frați vrednici ai marelui neam din occident, și am fi scutiți de zâmbetul ironic al concetățenilor noștrii minoritari, zâmbete pe cari eu personal le-am înregistrat de atâtea ori trecând pe lângă viitoarea catedrală ortodoxă a Clujului, ce se clădește atât de încet.

D. Coșeriu.

Un act binevenit

E lucru cert că temelia solidă a societății omenesci o formează viața adevărat religioasă-morală a componentelor ei. Pentru formarea acestui fel de viață, Biserica își pune la contribuție toate forțele și mijloacele ei. Fără îndoială însă că și ceilalți factori cu răspundere trebuie să contribuie din plin la această muncă. Lucrul acesta l-a înțeles, în toată importanța sa, prefectul județului Cluj, după cum rezultă din adresa pe care o publicăm aci:

DELA PREFECTURA JUDEȚULUI CLUJ

Nr. 13029/1927.

Domnilor Pretori ai plaselor

Venindu-ne la cunoștință, că în teritoriul județului se face o propagandă, care tinde la slăbirea simțului moral și religios a locuitorilor și prin aceasta la ruinarea Statului, pentru împiedecarea acestei propagande Vă rugăm să binevoiți a da tot sprijinul autorităților bisericești, cari lucrează contra acestei primejdii, ce se propagă pe diferite căi mai ales între populația dela sate, cari necunoscând scopul și urmările acestei primejdii se lasă ușor sedusă de propaganda ce se face.

În consecință, binevoiți a îndruma toate primăriile comunale, ca să lucreze totdeauna în conțelegere cu autoritățile bisericești și să le dea tot ajutorul la munca, care o desvoaltă pentru întărirea credinței, moralei și a iubirii de patrie.

Suntem sigur, că și Dvs. alături de forurile bisericești veți lucra pentru întărirea credinței și ridicarea moralei, atât de scăzute în timpul din urmă. Deci Vă ni-zuiți ca funcționarii prin faptele lor să servească între orice împrejurări ca bun exem-

plu populației, pentru că nu trebuie uitat niciodată că populația urmărește și observă în totdeauna faptele și ținuta conducătorilor. De aceea veți supraveghea ținuta funcționarilor și situația din plasă, și unde veți observa greșeli sau fapte dăunătoare să luați imediat măsuri de îndreptare.

Muncind astfel cu toți împreună pentru întărirea credinței și ridicarea simțului moral, vom ajunge, că se va întări în locuitorii iubirea de patrie și prin ea simțul de datorie ce-l are fiecare cetățean față de patria care ne susține. Credința și iubirea de patrie trebuie să fie mai ales aici aproape de granițele țării, unde suntem mai mult expuși încercărilor și pornirilor dușmănoase ce ne vin în cele mai multe cazuri din afară și contra cărora numai atunci ne vom putea apăra cu succes dacă vom feri populația de propaganda dușmănoasă, arătându-i calea pe care trebuie să o urmăm, — spre înaintarea și înflorirea Patriei, urmeză deci să faceți o conlucrare armonioasă cu reprezentanții locali ai bisericilor din județ, pentru combaterea epidemiilor sociale cum sunt: avorturile, bigamia, concubinajul, prostituția clandestină, beția etc. ca rezultat al vieții imorale, cari prinde zilnic rădăcini în dauna intereselor patriei și a neamului nostru.

Cluj, la 1 Septembrie 1927.

Prefect: Șeful serviciului:
(ss) **Hodor.** (ss) **Dr. Filep.**

Vizitație canonică

Duminecă în 11 crt, Prea Sfințitul Episcop Nicolae s'a deplasat în parohia noastră *Bonfida* din tractul Cluj.

Prea Sfinția Sa a luat parte la sfânta Liturghie și la urmă a ținut credincioșilor o predică frumoasă plină de sfaturi părintești, îndemnându-i să aducă copiii la biserică după bunul obicei din trecut. De asemenea povățuește, să aducă sacrificii pentru zidirea unei noi biserici într'un loc potrivit, în mijlocul comunei, în locul bisericii vechi, aproape ruină pe o coastă din marginea de sat, după ce parohia spre acest scop are deja adunat un fond de 300.000 Lei. Prea Sfințitul în cuvinte miezoase a mai tâlcuit Evanghelia zilei, dând

povețe, cari au fost ascultate cu multă eglavie de către mulțimea de enoriași.

Preotul locului C. Vlaicu, adânc emoționat a mulțumit Prea Sfințitului pentru aceasta înaltă vizită neașteptată, promițând că-și va pune tot sufletul, ca povețele Prea Sfințitului să fie urmate.

Prea Sfințitul încunjurat de frunțașii parohiei a cercetat frumoasa grădină din mijlocul comunei, unde se proiectează zidirea noii biserici, a vizitat locuința preotului și cancelaria parohială, după care s'a reîntors la reședința sa, de unde va lua dispoziții pentru îndreptarea lipsurilor ce a constatat și pentru încurajarea în pornirile bune ce a găsit.

Prea Sfințitul intenționează, să continue a face astfel de vizitațiuni și în alte parohii din Eparhie, spre a se convinge personal despre felul cum își fac datoria organele bisericești.

Apostolatul creștin

Mântuitorul vorbind despre biserica Sa, pe care a avut misiunea să o înființeze pe pământ pentru ca prin ea să mântuească omenirea căzută în întunec și să scoată din haosul desnădejdi la limanul bucuriei, printre alte asemănări, în care își tâlmăcia doctrina, ne-a dat, ca cea mai semnificativă, asemănarea cu grăunțele de muștar, pe care îl samănă omul în țarina sa.

Se știe, semința de muștar este infim de mică. Nimeni, nainte de a se fi convins, nu ar putea spune că, ea poate da naștere unei plante atât de mari. Puterea ei germinativă este, nespus de mare, în raport cu mărimea sa.

Milioane de semințe, sunt fructele an de an ale acestei plante isvorite dintr'o infimă semință.

Paserile cerului au din belșug hrană și adăpost sub ramurile sale.

Dintr'o singură semință, printr'o muncă îngrijită, s'ar putea ajunge ca această plantă să cuprindă tot pământul.

Cine este grădinarul, care să se lase purtat de astfel de gând? Cine este omul, care să se decidă la astfel de muncă?

Resultatul ar fi sigur!

Intrebarea e — ca în fața oricărei între-

prinderi — produsul acestei munci este echivalent, sau întrece valoarea muncii?

Să ne întoarcem la al doilea caz. Primul l-a folosit Mântuitorul numai spre a determina pe al doilea.

Posibilitatea de dezvoltare a bisericii cu puterea de creștere și înmulțire a muștarului.

Noi ne-am întrebat mai sus, dacă rențează cultivarea muștarului într'o măsură atât de mare. Cazul în sine nu interesează, comparația e însă admirabilă.

Să ne punem acum următoarea întrebare, ca o consecință a celei de mai sus: *Ce rezultat și ce va'oare prezintă biserica creștină socotită ca un fruct provenit din semința aruncată de Mântuitorul, udată și îngrijită de apostoli și urmașii lor?*

Biserica creștină la început nu era de cât un simplu grup, format din oameni simpli, 12 pescari, în frunte cu Invățătorul lor.

„Dzeu a ales cele mai de jos ale pământului“ ca prin acestea să se arată mărirea Sa.

Acum suntem, dela înființare, în al XX-lea secol. Astăzi semința aruncată de Mântuitorul, pe un pământ aproape sterp și vitreg, s'a extins cu mult succes aproape în întreaga lume cunoscută.

Istoria creștinismului este istoria celei mai strălucite învingeri. De ea se leagă însă și cele mai mari sacrificii.

Începutul pe multe Golgota... Tabloul cel mai trist din viața omenirii... Moartea prin pietri a diaconului Ștefan... Suferințele Sf. ap. Pavel... Miile de martiri în timpul sângeroaselor persecuții... Cătră cari se adaugă șirul nesfârșit de vieți anonime, sacrificate pe întreg. pământul, până în cele mai îndepărtate porți ale Asiei, Africei și Australiei. Toate sunt sacrificii aduse pe acelaș altar al *năzuinței sfinte* de a vedea mai de grabă înapoi Impărăția lui Dumnezeu pe pământ. Toate paginile acestei istorii sunt gravate cu aceleași slove, cari exprimă aceeași dorință: *Trista amintire a Zeului Moloch să dispară cât mai în grabă și peste tot să nu se cunoască de cât jertfa bogată, jertfa cea fără de sânge.*

Răsboiul cu puterea sângeroasă a întunerecului a fost cum nu se poate mai crâncen. Puterea întunerecului a secerat din belsug recolta sângeroasă a morții... Creștinii cu toate acestea nu s'au abătut

dela rostul lor. Din contra. Fericitul Tertulian spunea: „Puteți să vărsați sângele nostru creștinesc, căci fiecare picătura de sânge creștinesc este o nouă semință, alți creștini...“

În speranța gândului sfânt... toți au băut din același păhar ca și Invățătorul lor...

Creștinii în luptă cu această puterea vrăjmașă nu au întrebuițat nici bombe distrugătoare, nici gaze asfixiante, Armele lor au fost și sunt, *cuvântul* cel dădător de viață și lumina cea aducătoare de bucurii...

Creștinii au dus și vor duce lupta nu contra oamenilor ci contra părerilor greșite. Nu contra învățăturii despre dreptate, virtute și pace, ci contra nedreptății, viciilor și contra războaelor sângeroase a căror ecou se aude prin gurile miilor de orfani și văduve, prin vocea atâtor mutilați și suferinzi, pe cari hidra monstruoasă i-a redat societății omenesti ca un semn dureros al trecutului plin de întunec...

S. Bulz,
stud. în teol.

(Va urma.)

Mormântul unui șef scit, la Mangalia

Di prof. O. Tafrați, care face cercetări și săpături arheologice la Mangalia, a descoperit un foarte însemnat mormânt al unui șef scit într'una din movilele din împrejurimile acestui vechiu oraș.

Movila aceasta (tumulus) se află la o depărtare de doi kilometri la nord de Mangalia, pe povârnișul unei excavațiuni naturale, largi de aproape un kilometru și în fața unei fortificațiuni, datorite sciților.

Sarcofagul de piatră, foarte bine lucrat, a fost găsit la o adâncime de doi metri dela vârful tumulus-ului. Era acoperit cu bolovani mari și unele pietre mai mici.

Tot acest material de umplutură era cioplit, în mod primitiv și reprezenta capete de animale: de bou, de cal, de oaie, de berbec, de câine, de pasere, de om. Unele din aceste sculpturi — unice în felul lor — sunt de o artă naturalistă extrem de interesantă. Caracteristicile animalului sunt foarte bine prinse.

În interiorul sarcofagului, deschis în fața d-lui ministru Inculeț, s'a găsit scheletul unui barbar, lung de 1.80. Nici un vas, nici un ornament, nici o bijuterie n'a fost așezată alături de mort. Pe șoldul stâng

purta un cuțit de fer, într'o teacă de fer, pe urechia stângă un cercel de bronz, iar la unul din degetele mâinii drepte un mare inel de fer. Șeful scit a fost probabil ucis într'o luptă, căci ferul unei lănci străbătea încă regiunea șoldului drept.

Această descoperire arheologică este însemnată, atât prin faptul, că ne dă lămuriri asupra obiceiurilor de înmormântare ale scitilor din regiunea Mangaliei, cât și mai ales pentru sculpturile curioase date la iveală.

Acordul româno-iugoslav pentru școalele din Banat

În ziua de 17 August c. s'a semnat la Bled, de către d-nii: Marinkovici, ministru de externe și delegat al guvernului iugoslav și Th. Emandi, ministru plenipotențiar și delegat al guvernului român, acordul în chestiunea școlilor minoritare române și iugoslave din Banatul românesc și cel iugoslav.

*

Acordul e încheiat pe bază de perfectă reciprocitate. Noi extragem din esența lui, ceea ce privește școalele minoritare românești din Banatul iugoslav, — situație care, dată fiind reciprocitatea, e aplicabilă și școlilor minoritare sârbești din Banatul românesc.

Școalele românești din partea iugoslavă a Banatului vor fi publice, având dreptul ca institutorii lor să predea cursurile în limba română. Învățătorii vor fi români, de supușenie sârbo-croato-slovenă. Elevii școlilor românești vor da examene în fața propriilor lor învățători, cari vor elibera certificate de sfârșit de studii echivalente cu cele eliberate de stat și având aceeași valoare ca și acestea.

Școli românești se vor înființa în orice comună din Banatul iugoslav în cari vor fi 20 de copii în vârstă de școală. În limba statului iugoslav, vor fi predate numai: istoria, geografia și literatura, — toate celelalte materii în frunte cu religia vor fi predate în limba maternă a copiilor.

Potrivit acordului se va institui un comitet central școlar, ales la fiecare 5 ani de către toți preoții și învățătorii români din Banatul iugoslav. Acest comitet constituie instanța superioară care controlează și supraveghează funcționarea administra-

tivă a școlii. Comitetul are dreptul să recomande ministerului de instrucție publică iugoslav, un inspector pentru supravegherea pedagogică a școlilor; acest inspector va fi sub controlul comitetului școlar care, la nevoie, poate cere chiar înlocuirea lui.

Comitetul școlar are, apoi, dreptul de a delega din sinul său, doi membri în comitetul școlar regional pentru verificarea și aprobarea bugetului școlilor, — cum și un membru în comisia disciplinară care judecă pe învățători.

Inspectorul școlar român are facultatea de a propune ministerului respectiv, pe candidații la învățământ, potrivit legilor în vigoare.

Comitetul școlar român comunică direct cu inspectoratul școlar general iugoslav și are dreptul de recurs direct la ministerul instrucției publice al regatului iugoslav.

Chestile bisericesti

Acordul încheiat a intrat în vigoare prin însăși semnarea lui, — și prin aceasta se pune capăt, în cele mai favorabile condițiuni, problemei minorităților românești și iugoslave din ambele părți ale Banatului.

În afară de chestiunea școlilor, mai este aceea a bisericilor și mănăstirilor românești din Banatul iugoslav. Rezolvirea acesteia a fost amânată, de comun acord, până după efectuarea alegerilor generale din Iugoslavia, cari au loc la 11 Septembrie a. c. Dar și această chestiune a bisericilor și mănăstirilor a fost studiată și negociată, în aceeași atmosferă de cordialitate și bunevoiență reciprocă și ambele puncte de vedere, în această chestiune, s'au apropiat foarte mult. Astfel noul acord va putea fi, la rândul său, repede și cu înlesnire încheiat.

*

Semnarea acordului în chestiunea școlilor minoritare românești și sârbești din Banat a adus d-lor Emandi și Marinkovici felicitări din partea miniștrilor plenipotențieri ai țărilor aliate: Cehoslovacia, Polonia și Franța, cari au comunicat faptul guvernelor lor.

Într'adevăr, importanța acestui acord nu poate scăpa nimănui: prin el se înlătură unul din motivele de fricțiuni posibile între România și Iugoslavia.

I. P. S. Patriarh Vasile a felicitat pe I. P. S. Patriarh Miron

Patriarhul Vasile III al Constantinopolului în scrisoare Sa Nr. 1928/927, adresată I. P. Sf. nostru patriarh Miron, îi arată, cum s'a oficiat parastasul pentru odihna sufletului Marelui nostru Rege Ferdinand I, în biserica patriarhiei din Constantinopol. Apoi continuă astfel:

„Ex Sa însărcinatul de afaceri al legățiunii române din Constantinopol ni-a comunicat și numirea Preafericirii Voastre mult dorite, ca membru în consiliul de Regență, de care numire era cu neputință să nu auzim decât cu o deosebită placere atât pentru dragostea din toată inima către persoana preafericirii voastre iubită nouă, cât și pentru cinstea, care s'a făcut întregii biserici (răsăritene) prin aceasta distincțiune.

Așadar cu plăcere ne grăbim prin această scrisoare frățescă, să transmitem Sanctității Voastre iubite Nouă, călduroase felicitări pentru această înaltă cinste, urându-vă atât Sanctității Voastre, cât și întregii Inalte Regențe, toată binecuvântarea și succes întru îndeplinirea înaltelor îndatoriri, ce-i incumbă spre binele Statului Român cel de Dumnezeu păzit și a piosului popor român“.

Sfințire de biserică. Duminecă la 25 Septembrie a. c. P. S. Sa Episcopul nostru Nicolae va sfinți biserica din orașul Dej, restaurată și pictată din nou, — care biserică n'a fost încă sfințită de arhieru. — Spre acest scop Sâmbătă la orele 1 după masă P. S. Sa va pleca cu trenul la Dej, însoțit de o suită aleasă și de corul Episcopiei noastre. Intelectualii și fruntașii bisericești din Dej pregătesc o primire strălucită Arhierelui așteptat și dorit.

Deputați în Congresul Mitropolitan. La Congresul din Sibiu la scrutiniul din 11 Sept. au fost aleși următorii deputați congresuali pentru Eparhia noastră. *Deputații din cler:* Dr. Ioan Lunaș prof. univ., Dr. Sebastian Stanca cons. eparhial, Dr. Vasile Sava cons. eparhial, Andreiu Ludu cons. eparhial, Vasile Gan protopop Baia-de-Arieș. — *Deputații mireni:* Gheorghe Bogdan-Duică, Sextil

Pușcariu, Dr. Silviu Dragomir, Dr. Valer Moldovan, Dr. Ioan Pop, Dr. Gavril Buzura, Dr. Laurian Gherman, Dr. Ion Prodan, Dr. Petru Mețeș, Dr. Alexandru Dragomir. — Alegerile au decurs în mod exemplar, — aproape toți au fost aleși cu unanimități, fără contracandidați fiind toți bine apreciați ca devotați fii ai bisericești cari au reprezentat Dieceza și în trecut în corporațiile bisericești.

Danii pentru catedrală: Preot Valer Dragoș din Finteușul mare 1332 lei. Fonciera „Societate de asigurare“ Cluj 1000 lei. Fabrica „Iris“ din Cluj 1000 lei. Dr. Laurian Gherman, director de bancă Cluj 1000 lei. Preotul Gheorghe Cazan din Filea 1000 lei. Comuna Filea, județul Mureș 5000 lei. Protopop Aurel Muntean din Huedin, colectă 190 lei. Preotul Pavel Suciuc din Gornești, colectă 250 lei. Dr. Nicolae Petra, avocat în Sibiu, colectă 2810 lei. Banca Marmarosch, Blanck et Co. Cluj 1000 lei. Protopop Patriciu Manoila din Lipova, colectă 1576 lei. Preotul Vasile Gliga din Ibănești, colectă 1305 lei. Preot Aug. Pop Mijlocenii Bărgăului, colectă 360 lei. Preotul Gheorghe Suciuc din Cojocna, colectă 420 lei. Protopopul Joil Ghiurișan din Unguraș, colectă 1350 lei. Total Lei 19.593.—
Colecta anterioară „ 479.314·20
Total general „ 498.907·20

Tinerii primiți la Academia teologică cursul I. Consiliul eparhial în ședința dela 12 I. c. a primit ca ascultători ai cursurilor academiei pe următorii *absolvenți de liceu:* Emil Șerban din Chetani pr. Ludoș. Athanasie Șerban din Chetani pr. Ludoș. Athanasie Bueur din Grindeni pr. Ludoș. Florian Lagian din Arieșeni pr. Câmpeni. Emil Trifa din Bucium-Poeni pr. Abrud. Vasile Deac din Gornești pr. Târgu-Mureș. Ioan Oltean din Mureșeni pr. Târgu-Mureș. Valeriu Fărcaș din Mărești pr. Târgu-Mureș. Nicolae Gherman din Rohia pr. Lăpuș. Miron Ciocăș din Cărbunar pr. Cet. Peatră. Silviu Branea din Petelea pr. Reghin. Jacob Panga din Porcești pr. Reghin. Traian Bompă din Aluniș pr. Reghin. Ioan Feier din Hodac pr. Reghin. Ioan Buiu din Săcal pr. Reghin. Liviu Muntean din Cricău pr. Alba-Iulia. Caius Sevici din Musca pr. Banat. Victor Deac din Vad pr. Dej. Cei, ce nu au întrunit aceste condiții au fost respinși și îndrumați să continue studiile, eventual să între în slujba școalei și a învățământului primar.

Aviz. Ministerul Cultelor comunică cu adresa nr. 35699 din 3 Sept. a. c. sporul ce se cuvine lunar preoților începând cu 1 Mai a. c.: Preoții cu bacalaureat și institut teologic primesc fără gradații 951,

cu 1 grad. 1079, cu 2 grad. 1463, cu 3 grad. 1702, cu 4 grad. 1892. Preoții cu institut teologic, dar fără bacalaureat: fără gradații 631, cu 1 grad. 666, cu 2 grad. 970, cu 3 grad. 1120, cu 4 grad. 1225 lei. Preoții cu seminar inferior (inv. hirot.) fără grad. 387, cu 1 grad. 468, cu 2 grad. 510, cu 3 grad. 549, cu 4 grad. 671 lei. — Din suma aceasta se subtrage 4%, resp. 8%, care se socotesc individual după starea familiară și venit parohial. După îndeplinirea formalităților de contabilitate și ordonanțare, se vor face plățile.

Predică în Catedrala noastră. Profesorul Dr. Ioan Vasca a rostit la ziua „*Înălțarea Crucii*” o cuvântare, care a făcut o adâncă impresiune asupra tuturor ascultătorilor. Acest distins orator bisericesc al clerului nostru de astădată s'a întrecut pe sine — și la eșirea din biserică a fost felicitat din toate părțile. — Observăm, că între publicul prezent, au fost mulți bărbați competenți, cari au avut cuvinte elogioase pentru măestrul vorbirii — și apostolul dibace al tălmăcirii cuvântului lui Dumnezeu.

Un stejar trăznit. Bătrânul stejar din Pociovăliștea-Gorj, sădit înainte de anul 1494, odată cu biserica bătrână din acea localitate, s'a sfârșit zilele trecute în împrejurari tragice. Manifestațiunile electrice venite odată cu furtuna din zilele trecute, l-au aprins și toate încercările satului de a-l stânga au rămas neputincioase. Bătrânul gorun a ars până la pământ.

Un azil pentru aristocrații și intelectualii sărăciți prin războiu. Din Milano se anunță că la Roma s'a constituit un comitet internațional în scopul creării unui azil pentru membrii cercurilor aristocrate și intelectuale, fără distincțiune de naționalitate cari, din cauza războiului sau a altor crize internaționale, și-au pierdut averile sau situațiile sociale. Primul azil se va întemeia în orașul Ostia.

Inaugurarea noului cămin de ucenici. În ziua de 25 Septembrie, cu ocazia jubileului de 75 ani al Camerei de industrie și comerț din Cluj, va avea loc inaugurarea noului local din Calea Moșilor al Căminului de ucenici, construit de Camera de comerț. Noul cămin de ucenici, care este o clădire impozantă, va fi complet gata până atunci, și va putea adăposti 130 de ucenici.

„Imnul păcii”. În Franța se pregătește alcătuirea unui imn internațional al păcii. Cel mai bun din aceste cântece va fi propus apoi să se cânte la serbări în întreaga lume.

BIBLIOGRAFIE

Dorind ca toată lumea creștină și chiar necreștină, să cunoască viața, învățătura și minunile Domnului nostru Isus Christos, Mântuitorul lumii, ziarul „Universul” a hotărât să tipărească, într'o ediție populară, cele patru Evanghelii. Va fi o traducere nouă pe înțelesul tuturor și cu note lămuritoare de tot felul, pentru ca să nu rămână nimic întunecat.

Evanghelia dela Matei, lucrată în acest sens, de preotul Ioan Mihălcescu, profesor la facultatea de teologie, paroh al bisericii Amzei din București și decan al facultății de teologie din Chișinău, a și apărut. Este un volum de 128 pagini, format de buzunar, frumos broșat și costă 12 lei. O asemenea carte nu trebuie să lipsească din nici o casă și sfătuim pe oricine să și-o procure.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. par. 77/1927.

1—3

Licitație minuendă.

Consiliul parohial ortodox român din comuna *Călărași*, județul Turda, dă în întreprindere pe cale de licitație minuendă zidirea bisericii, conform planului și devizului aprobat de Veneratul Consiliu Eparhial Nr. 6180—1927 și invită pe cei interesați ca până la **2 Octomvrie** a. c. ora 12 să înainteze Consiliului parohial oferte înscrise, închise și sigilate.

Licitația se va ținea în aceeași zi la ora 14.

Comuna bisericească prestează în natură mâna de lucru pentru executarea săpăturilor la fundații cu uneltele antreprenorului și va da gata la locul de construcție tot nisipul, pietrișul, cărămida și tot cimentul necesar la zidărie de cărămidă și beton. Toate celelalte materii pentru construcție și sticlărie și mână de lucru vor cădea în sarcina antreprenorului.

Ofertele se vor face față de devizul întocmit arătând rabatul sau sporul din prețurile devizului în procent.

Concurenții vor depune un vadiu în numerar, hârtii de valoare, bilete de bancă acceptabile sau imobil liber de sarcini de cel puțin 6% asupra prețului total din deviz care e de 1.350.000 Lei.

Planurile proiectului de deviz și condițiunile speciale de executare se pot vedea la oficiul parohial ortodox din *Călărași*.

Consiliul își rezervă, dreptul de a încredința zidirea bisericii, fără considerare la prețurile și condiții aceleia dintre ofertanți, care va prezenta mai multă garanție și soliditate.

Epitropia nu suportă spesele de participare la licitație.

Călărași, la 10 Septembrie 1927.

Consiliul parohial ortodox român.

Gheorghe Mureșianu,
președinte.

Vasile Radu,
notar.

Nicolae Stan,
notar.

Nr. 431/1927 prp.

Văzut: **J. Murășianu,**
protopop.

Nr. 836/1927.

1—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de paroh vacant în parohia de cl. III-a *Agribiciu*, cu 794 de suflete, se publică cu data primei publicații în „Renașterea“ concurs cu termen de 30 zile.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Casă parohială nouă și modernă cu supraedificatele necesare;
2. Sesiune parohială 14 iugăre, din care jumătate arabil;
3. Drept de pășunat pentru 10 vite mari;
4. Lemne de foc de pe o parte întreagă;
5. După fum o mierță mare de bucate (grâu, seară sau porumb) și o zi de lucru, eventual rescumpărarea în bani;
6. Stola obișnuită;
7. Salar dela Stat.

Doritorii de-a ocupa parohia vor înainta aici, în termen, actele cerute de Regulamentul pentru ocuparea locurilor vacante publicat în „Renașterea“ Nr. 25 a. c. potrivit art. 4 sau 11 și se vor prezenta și în persoană la acest oficiu.

Cluj, 19 August 1927.

Protopop: *Nicolae Vasii.*

Nr. 6113—1927.

2—3

Concurs

Pentru furnizarea de carne de viă, vițel, porc și unsoare de porc, de prima calitate și în cantitate de aproximativ 20 Kgr. la zi, începând cu 1 Octombrie a. c. pe seama internatului Academiei teologice din Str. Nic. Bălcescu Nr. 21, publicăm prin aceasta concurs cu termenul până la 25 Septembrie a. c.

Ofertele se vor înainta, închise și sigilate, la adresa Consiliului eparhial ort. rom. din Cluj, Str. Iuliu Maniu Nr. 36, unde se pot lua informațiuni amănunțite.

Ofertele întârziate nu se iau în considerare.

Cluj, la 5 Septembrie 1927.

Consiliul Eparhial.

Nr. 6114—1927.

2—3

Concurs

Pentru furnizarea de zarzavaturi pe seama internatului Academiei teologice ort. rom. din Cluj, strada Nic. Bălcescu Nr. 21 în cantitatea de:

cartofi	.	.	.	Kgr. 10000
ceapă	.	.	.	800
morcovi	.	.	.	800
țelur	.	.	.	100
pătrângei	.	.	.	300
sfecle	.	.	.	300
varză	.	.	.	buc. 1000

publicăm concurs cu termenul până la 15 Octombrie a. c.

Ofertele — închise și sigilate — se vor înainta la adresa Consiliului eparhial ort. rom. din Cluj, Str. Iuliu Maniu Nr. 36 în termenul indicat.

Cluj, la 5 Septembrie 1927.

Consiliul Eparhial.

Nr. 370/1927.

3—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei de clasa I. *Abrudsat*, protopopiatul Abrud, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Retribuțiile legale dela Stat.
2. Cinci iugăre și 667 st. sesiune parohială și folosința cimitirului, care poate fi folosit numai pentru cosit și nici decum pentru pășune.
3. Locuință în natură și supraedificatele necesare.
4. Stola obișnuită.

Cererile sunt a se înainta oficiului protopopesic și candidații cu prealabila încunoștințare a acestuia, se pot prezenta în parohie pentru a predica și a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesic ort. român al Abrudului, în înțelegere cu Comitetul parohial.

Abrud, la 23 August 1927.

Petru Popovici,
protopop.